

VERVOLG VAN DE LIJST VAN JAVAANSCH EN
SUNDANEESCHE WOORDEN, UIT HET ARABISCH OF HET
PERZISCH AFTAMMENDE.

NAAR DE NAGELATENE PAPIEREN VAN

Dr. A. W. T. JUYNBOLL

BEWERKT DOOR

Dr. H. H. JUYNBOLL.

In het Feestnummer van deze Bijdragen, dat uitgegeven werd ter gelegenheid van het 6^e internationale congres der Orientalisten te Leiden, verscheen eene »Lijst van Javaansche en Sundaneesche woorden, uit het Arabisch of het Perzisch afstammende», van Prof. Dr. A. W. T. Juynboll. Deze lijst bevatte slechts het eerste vierde deel van de Arabische woorden. De schrijver, die van plan was, dit werk zoo spoedig mogelijk voort te zetten, is in dit voornemen door zijn vroegtijdigen dood verhinderd. Onder de nagelatene papieren van mijnen vader is:

1°. Eene lijst van Sundaneesche woorden, die aan het Arabisch ontleend zijn, gerangschikt naar het Javaansch-Sundaneesche alphabet.

2°. Eene lijst van Javaansche woorden, die uit het Arabisch afstammen, gerangschikt naar het Javaansche alphabet. Deze lijst is grootendeels ontleend aan het Javaansche woordenboek van Roorda-Vreede, de Sundaneesche aan het Sundaneesche woordenboek van Oosting.

3°. Eene tweede lijst van uit het Arabisch afstammende Javaansche woorden, die voornamelijk aan het Supplement van Jansz ontleend is.

4°. Twee lijsten, eene van Arabische stammen, die in het Sundaneesch, en eene van Arabische stammen, die in het Javaansch voorkomen, beide gerangschikt naar het Arabisch alphabet.

Naar deze 5 lijsten nu heb ik de volgende woordenlijst bewerkt op dezelfde wijze, als mijn vader dit met het eerste gedeelte gedaan heeft. Hierbij heb ik mij echter op een eenigszins ander standpunt geplaatst. Het eerste gedeelte der woordenlijst was n.l. niet alleen voor hen, die

het Javaansch en Sundaneesch beoefenen, maar ook voor de beoefenaars van het Arabisch bestemd. Daar het Feestnummer behalve voor Nederlandsche ook voor buitenlandsche Orientalisten geschreven werd, die meerendeels geen studie van het Javaansch en het Sundaneesch maken, was dit standpunt geenszins af te keuren.

Omdat echter de lezers dezer Bijdragen bijna uitsluitend tot hen behooren, die het Javaansch en Sundaneesch beoefenen, zonder kennis van het Arabisch te hebben, zal ik niet alle Arabische stammen behandelen, die in deze beide talen voorkomen, doch alleen diegene, welke in de Javaansche en Sundaneesche woordenboeken niet juist of niet volledig behandeld zijn. Zoo kan deze woordenlijst ten goede komen aan eene nieuwe uitgave dezer woordenboeken. De Arabische stammen, die ik bespreek, zal ik volledig behandelen, opdat men de verwante Arabische woorden, die nu door het geheele woordenboek verspreid zijn, in hun verband zou kunnen beschouwen.

Voordat ik van deze inleiding afstap, wil ik nog enkele verbeteringen en aanvullingen bij de inleiding van het eerste gedeelte geven, die gedeeltelijk van mijnen vader, gedeeltelijk van mij afkomstig zijn. De laatste zijn gemerkt met H. H. J.

pag. 30, r. 9.

De meening, dat het Sundaneesche woord *mēdēm* (donker) het Arabische *مُظْلِم* (becoming dark) zou zijn, is niet juist. De stam *dēm*, *rēm* en *lēm* is zuiver Maleisch-Polynesisch, en beteekent: »diep, inwendig, donker» bijv. Jav. *dulēm*, Mal. *dalam* (in), Bul. *rëndēmēn* (lief), Dayaksch *barëndēm* (verlangen). De beteekenis van »binnenste» gaat n.l. over in die van »hart» en »beminnen» en ook in »donker» bijv. Mal. *malam* (nacht), Jav. *mērēm* (de oogen sluiten). In het Oudjav. beteekent *rēm* »donker», bijv. Arjuna-Wiwāha I, 13 a (prof. Kern's Kawi-studiën p. 92). Vgl. Oudjav. *kulēm* en *tilēm*, die beide nacht beteekenen¹⁾ (H. H. J.).

r. 1 v. o. N en m worden op het eind van een woord dikwijls verwisseld, b.v.

جِي wordt in het Jav. *jim*, en omgekeerd wordt يَتِيم in 't Jav. *yatin*.

R en l worden soms aan het begin van een woord verwisseld, bijv. *lila* (verlof, vergunning) en *rila* (welbehagen), beide = رِضا (cf. Roorda Gr.

1) *Kulēm* komt o. a. voor Wirāṭaparwa 11 en Swargārohanap. 76. *Tilēm* o. a. Ādiparwa 86. Zie ook prof. Kern's verhandeling over de verhouding van 't Mafoorsch tot de M. P. talen (Actes du 6e Congrès etc. IV, sect. 5 p. 260 s. v. *rob*) en Fidjitaal p. 150 s. v. *loma*. H. H. J.

p. 22). *D* en *t* worden op het eind van een woord in het Javaansch van Samarang dikwijls verwisseld (Van den Broek, Brieven I, 2 p. 10 r. 4), bijv. *nahat* = *أَحَدٌ*, evenals *wagët* = *wagëd*. Ook in de Javaansche teksten, die te Samarang gedrukt zijn, bijv. den Damar Wulan van Van Dorp, treft men dikwijls verwisseling van media en tenuis op het eind van een woord aan. (H. H. J.).

»Zelfs de lange Arabische *û* gaat in het Javaansch nog al eens in *o* ^{pag. 31, r. 6 v. o.} over." Het is niet altijd zeker of de *û* eerst in het Javaansch in *o* werd veranderd. Immers ook de Arabieren kennen de *o*, cf. bijv. Wright. Ar. Gr. I § 5, 1 en § 6, § 7.

Bij de voor dit opstel gebruikte bronnen voege men nog: K. T. = ^{pag. 35.} Kitab Tuhpah, in het Jav. — 2^e editie van T. Roorda. W. P. = Wayan Palasara, Panđu en Pañji, uitg. Roorda, 1869. W. R. = Woelang Rêh, Samarang, 1884.

Ten slotte nog eenige verbeteringen in het eerste gedeelte der woordenlijst.

Het Javaansche *سِنْ* of *سِنْ* (cf. Kern, Eene Indische sage in Jav. ^{pag. 48.} gewaad p. 6, l. 7) is niet aan het Perzisch, maar aan het Tamil ontleend, waar het *têr* luidt. cf. V. d. Wall, Mal. Wdb. en Vreede, Jav. Wdb.

Het Javaansche *اَسْرَافَ* kan niet aan het Arabisch ontleend zijn, daar ^{pag. 67.} het reeds voorkomt in eene Kawi-oorkonde van Çaka 782 (Versl. Kon. Akad. 2^e r. dl. X, p. 112). Het is echt Maleisch-Polynesisch en beantwoordt aan Skr. *parâmarça* »aanpakking, aantasting, bezoedeling, ont-eering", Ook in andere Oudjavaansche geschriften komt het voor, bijv. *kajamah* »beslapen" Udyogaparwa 16, enz. (H. H. J.)

Het Sund. woord *era* is niet aan het Arabisch ontleend, maar het is ^{pag. 79.} zuiver M. P. en verwant met Bat. *ira*, Maori *miramira*, O. Jav. Bul. *irang*. Zie Kern, Fidjitaal, p. 238. (H. H. J.).

Van de nu volgende Woordenlijst is alleen datgene herdrukt, dat aangevuld is door den schrijver. Voor het overige vergelijkte men de verhandeling van Dr. A. W. T. Juynboll in het Feestnummer der Bijdragen.

H. H. JUYNBOLL.

JAVAANSCH.	SUNDANEESCH.		ARABISCH.
ᮘᮞᮒᮓᮔ᮪ (J. K.) en ᮘᮞᮒᮓᮔ᮪ (R. P. 44, 21; 145, 20).		Bâbil (Koran 2, 96) en Bâbul.	بَابِلْ en بَابِلْ.
ᮘᮞᮒᮓᮔ᮪ (B. 4 d. 4, 603. R. P. 145, 19).		Bôstân.	(A. بُسْتَانِ) P. بُوسْتَانِ.
ᮘᮞᮒᮓᮔ᮪ (R. P. 6, 2, 20).	ᮘᮞᮒᮓᮔ᮪	Jeruzalem.	يَبَيْتُ الْمَقْدِسِ.
ᮘᮞᮒᮓᮔ᮪ (R. P. 154, 2).		Berg bij Mekka.	ثَبِيرْ.
ᮘᮞᮒᮓᮔ᮪ (Vr. p. 463a).		Jamîl.	جَمِيلْ.
ᮘᮞᮒᮓᮔ᮪ (R.P. 145, 19).	ᮘᮞᮒᮓᮔ᮪	Abyssinisch.	حَبَشِيّ.
ᮘᮞᮒᮓᮔ᮪ (R. P. 66, 1).		Bijnaam van Mu- hammad.	حَبِيبُ اللَّهِ.
ᮘᮞᮒᮓᮔ᮪ (K. T. 2, 1).	ᮘᮞᮒᮓᮔ᮪	(Ahmad) ibn Ha- jar(al-Haitami).	أَبْنُ حَجَرٍ.
ᮘᮞᮒᮓᮔ᮪ (R. P. 154, 3).		Hirâ, berg bij Mekka.	حِرَاءَ.
ᮘᮞᮒᮓᮔ᮪ of ᮘᮞᮒᮓᮔ᮪	ᮘᮞᮒᮓᮔ᮪	Eva.	R. حَوَى (Jaqûbi I), حَوَا (Tabari I, 1.2) of حَوَاءَ (Bâjûrî II, 36, 1) of حَوَاءَ (Bâjûrî I, 1.4, 4. 18, 12. 304, 3 v. o. II, 199, 11 v. o.).
ᮘᮞᮒᮓᮔ᮪ (R. P. 160, 4).	ᮘᮞᮒᮓᮔ᮪ ook ᮘᮞᮒᮓᮔ᮪	Chidr, Elia (naar men zegt).	الْخَضِرْ.
ᮘᮞᮒᮓᮔ᮪ en ᮘᮞᮒᮓᮔ᮪ (R. P. 65, 21).		Godsvriend, bij- naam van Ibrâ- him.	خَلِيلُ اللَّهِ.
ᮘᮞᮒᮓᮔ᮪ (R. P. 65, 24).		Bijnaam van Je- zus.	رُوحُ اللَّهِ.

JAVAANSCH.	SUNDANEESCH.		ARABISCH.
<p>ᮊᮥᮕᮊᮥᮕ of ᮊᮥᮕᮊᮥᮕ of ᮊᮥᮕᮊᮥᮕ (A. S. 1, 3). ᮊᮥᮕᮊᮥᮕ (R. P. 153, 19, 21).</p>		<p>Griekenland, Byzantium.</p> <p>Zabîr, berg waar- op Allâh's heer- lijkheid scheen, voor Mûsâ zichtbaar.</p> <p>Zamzam-bron.</p>	<p>الرُّوم.</p> <p>زَبِير.</p> <p>زَمْزَم.</p>
<p>ᮊᮥᮕᮊᮥᮕ een goochelaar aan het hof van Farao (R. P. 83, 22). ᮊᮥᮕᮊᮥᮕ (R. P. 161, 24).</p>	<p>ᮊᮥᮕᮊᮥᮕ v. d. Berg, Handl. 3^e dr. p. 63, n. 1. geeft <i>Djamdjam</i> en dit zal ook hier wel bedoeld zijn.</p>	<p>Sâbûr.</p> <p>De man, die het gouden kalf maakte, terwijl Mûsâ op de Sinaï was.</p> <p>Ceylon.</p>	<p>سَابُور.</p> <p>السَّامِرِيُّ.</p> <p>(سَرَنْدِيب. A. P.) سَرَانْدِيل.</p> <p>سَلِيمَان.</p>
<p>ᮊᮥᮕᮊᮥᮕ Van de ri- vier den Nijl (R. P. 22, 18). ᮊᮥᮕᮊᮥᮕ (R. P. 160, 5). ᮊᮥᮕᮊᮥᮕ (R. P. 41, 22 sq.). ᮊᮥᮕᮊᮥᮕ (R. P. 62, 9; 148, 17; 149, 8). ᮊᮥᮕᮊᮥᮕ (R. P. 92, 15 sq.) als vrouw van een timmerman in Egypte.</p>	<p>ᮊᮥᮕᮊᮥᮕ</p>	<p>Sulaimân, Salo- mo.</p> <p>Sipora, de vrouw van Mûsâ.</p> <p>Berg Sinaï.</p> <p>Āis'a, vrouw van Muḥammad.</p>	<p>صَفُورَا.</p> <p>طُور سَيْنَا.</p> <p>عَائِشَة.</p>

JAVAANSCH.	SUNDANEESCH.		ARABISCH.
<p>adimayun (cf. R. P. 65).</p> <p>adun (R. P. 145, 21; 157, 3).</p> <p>adun of adun (R. P. 145, 21).</p> <p>adun of adun, la(k)nat ollah (A. S. 36, 14; 76, 12; 77, 21).</p> <p>adun (MZ. 9, 229).</p> <p>adun JK. adun (R. P. 5, 14) of adun</p> <p>adun of adun</p> <p>adun en adun (R. P. 44, 20).</p> <p>adun of adun (R. P. 65, 15; 82, 9, 12; 84, 15. MZ. ix, 167). Mogelijk uit misverstand van K̄or.</p> <p>4, 162: وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَى تَكْلِيمًا.</p> <p>adun (R. P. 44, 18).</p> <p>adun (R. P. 41, 23 sq.).</p> <p>adun of adun en adun (R. P. 63, 7; 65, 138, 158)</p>	<p>adun</p>	<p>Bijnaam v. Adam.</p> <p>Perzië.</p> <p>Arabië.</p> <p>‘Azâzil, demon.</p> <p>‘Imrân, vader van Mozes.</p> <p>De Ka‘ba van Allah.</p> <p>Hij, tot wien Allah gesproken heeft, bijnaam v. Mozes.</p> <p>Levi.</p> <p>Lea bint Ya‘kûb.</p> <p>Muhammad.</p>	<p>صَفِيُّ اللَّهِ.</p> <p>عَاجِم.</p> <p>عَرَب.</p> <p>عَزَازِيل.</p> <p>عِمْرَان (Tabari I, 443; عِمران وهو عمران cf. p. 517).</p> <p>كَعْبَةُ اللَّهِ.</p> <p>كَلَامُ اللَّهِ (sic R., maar dit moet zijn كَلِيمُ اللَّهِ Zie Dozy Suppl.</p> <p>لَاوِي.</p> <p>لِيَا zuster van Sipurâ.</p> <p>مُحَمَّد.</p>

JAVAANSCH.	SUNDANEESCH.		ARABISCH.
en <i>ḥamḥam</i> (Bijdr. 4, VIII p. 4, p. 16). <i>ḥamḥam</i> (R. P. 154, 4).	<i>ḥamḥam</i> (sub <i>antara</i>).	Madina.	الْمَدِينَة.
<i>ḥamḥam</i> (R. P. 41, 49; 145, 19). <i>ḥamḥam</i> (R. P. 5, 12), de moeder van Āsiyah.			الْمَدَائِن en مَدِين.
<i>ḥamḥam</i> en <i>ḥamḥam</i> (Nom.) of <i>ḥamḥam</i> (Gen. Dat. Acc. bijv. R. P. 23, 8).	<i>ḥamḥam</i>	Egypte, Caïro.	مِصْر.
<i>ḥamḥam</i> (K. T. 2, 2. R. P. 154).	<i>ḥamḥam</i>	Mekka.	مَكَّة.
<i>ḥamḥam</i> (te Surakarta bekend).		Migrab (als naam v. den Eufraat).	الْمَغْرَب (cf. Jaqubî I, IV, 4 v. o.)
<i>ḥamḥam</i> of <i>ḥamḥam</i> (R. P. 141, 9; 143).		De Aartsengel Michaël.	مِيكَائِيل.
<i>ḥamḥam</i> (R. P. 65, 20).		Bijnaam v. Noach.	نَبِيُّ اللَّهِ.
<i>ḥamḥam</i> of <i>ḥamḥam</i> (R. P. 159).	<i>ḥamḥam</i>	Nûh, Noach.	نُوح.
<i>ḥamḥam</i> de vader van Josua (R. P. 82, 15).		Nûn, de vader van Josua.	نُون.
<i>ḥamḥam</i> (R. P. 154, 5).		Warkân of Wari-kân, berg bij Medîna.	وَرْقَان.
<i>ḥamḥam</i> (R. P. 44, 17, 18).			يَصْهَر.
<i>ḥamḥam</i> (R. P. 145, 18).		Jemen.	يَمَن.

JAVAANSCH.	SUNDANEESCH.	ARABISCH.
ꦗꦺꦴꦧꦺꦝ (R. P. 5, 14 sq.).		Jochebed, moeder van Mozes. يوحنا بَد (b. v. Tabari I, 443, 12).
ꦗꦸꦱꦸꦥ (R. P. 35, 22; 55, 8; 157 enz.).		Júsuf, Jozef. يُوْسُف.
ꦗꦸꦱꦸꦥ en ꦗꦸꦱꦸꦥ (R. P. 82, 16; 84, 11 enz.).	Jozua.	يُوشَعَ.

Perzische woordenlijst.

PERZISCH.	JAVAANSCH.	SUNDANEESCH.
آنځور — wijndruif.	ꦲꦺꦁꦸꦫ (K. T. 55, 15) <i>wit añgur.</i>	ꦲꦺꦁꦸꦫ
هيسی — huisvrouw.	هيسی ¹⁾ deftige titel voor eene vrouw (R. P. 21, 6, 10, 12, 14) ²⁾ tante. Ook <i>bibik</i> en <i>bibèk</i> .	هيسی (— O.).
پري — goede geest. (Opp. P. دیو).	پري (W. P. p. 35, 21; 46, 5).	
زیر ¹⁾ — boven ²⁾ hetzelfde als het Arab. فَنَاحَة.	زیر (— Vr.).	زیر (— O.), di jabar.
شبی — shawl.	شبی (R. P. 100, 1).	
شمشیر (é) — soort van zwaard.	شمشیر en شمشیر (Præg. p. 10, l. 9).	شمشیر (O. S.).
شوربا — zekere soort van vleeschpap, bouillon.	شوربا (R. P. 96, 10) <i>jenan surba.</i>	
فرمان — bevel A. فرمان (D.)	فرمان (R. P. 137, 5; 139; 155) <i>ambèkta parman in Mahaguñ</i> R. P. 104, 3.	

PERZISCH.	JAVAANSCH.	SUNDANEESCH.
لَنَكْرَ — bidkapel.	an an	an an
مَات in مَات — schaakmat. (cf. Dozy, Suppl. Ar. Lex.).	an an (Kern, Ind. Sage, p. 6, l. 18).	

Arabische woordenlijst.

ARABISCH.	JAVAANSCH.	SUNDANEESCH.
أَجْر — loon.	an an (K. T. p. 165, 6).	
أَجَل — vastgestelde termijn.	an an yen sampun takdir in najallipun (R. P. 93, 94); saeŋga puput ajal kula = totdat mijn levens-tijd verstreken is (W. P. 80, 8).	an an nēpi ka-ajal of nēpi ka ajalna (maut) — overlijden.
أَخِر — laatst.	an an in akir ipun (R. P. 82) in ŋaker — eindelijk (R. P. 96, 17). Ook an in: sasi rabiñul ahir (Bijdr. 4 ^e VIII, p. 16, r. 14).	an an, an an of an (O. sub jaman), ahirna, mañke di ahirna, ahir-ahir enz.
الْآخِرَة — het hierna maals.	an an an an b.v. R. P. 25, 4: kula botēn ajēñ kamukten ŋakerat. 38, 8: satruku in duña tēka in ŋakerat. 25, 12: kaluwihan duña utawi kaluwihan ŋakerat. 56, 11: mukti in duña rawuh ŋakerat. 96, 24: dadossa in duña dumuginipun in ŋakerat.	an an en an an an

ARABISCH.	JAVAANSCH.	SUNDANEESCH.
أَذِنَ — verlof, toestemming.	ꦲꦶꦢꦶꦤ꧀, ꦲꦶꦢꦶꦤ꧀ b.v.: <i>kañ sarta idine</i> — met zijne toestemming (K. T. 59); <i>anidini</i> (R. P. 111, 19; 116, 1); <i>nuwun idin</i> (R. P. 106, 5; 125, 15); <i>botèn purun anidini</i> — hij wil geen toestemming geven (K. T. 58, 2).	ꦲꦶꦢꦶꦤ꧀ <i>ñidinan, kañinan, pañin.</i>
أَرْضَ — aarde.	ꦫꦧꦸꦱꦱꦩꦮꦠꦶ in <i>rabus-samawati pil-arli</i> (R. P. 75, 13; 151, 2) d. i. het A. رَبِّ السَّمَوَاتِ فِي الْأَرْضِ.	
اللَّهُ تَعَالَى — Alláh, hij is verheven.	ꦲꦭꦭꦲꦠꦺꦴꦭꦲꦭꦲ (R. P. 99, 5; 108, 14) en ꦲꦭꦭꦲꦠꦺꦴꦭꦲꦠꦲꦭꦲ (R. P. 25, 2).	ꦲꦭꦭꦲꦠꦺꦴꦭꦲꦠꦲꦭꦲ of ꦲꦭꦭꦲꦠꦺꦴꦭꦲꦠꦲꦭꦲ
اللَّهُ o Alláh!	ꦲꦭꦭꦲꦠꦺꦴꦭꦲꦠꦲꦭꦲ (R. P. 138, 13).	
وَاللَّهُ أَعْلَمُ — en Alláh weet het 't best.	ꦲꦭꦭꦲꦠꦺꦴꦭꦲꦠꦲꦭꦲꦠꦲꦭꦲ (R. P. 135, 21).	
إِلَيْهِ — naar hem.	ꦲꦶꦭꦲꦶꦤ꧀ (R. P. 92, 18. 19).	
أُمَّةٌ — volk, gezindte.	ꦲꦶꦩꦲꦶꦤ꧀ (R. P. 146, 16; 160, 17; 161, 10; 107, 3; 156, 12).	ꦲꦶꦩꦲꦶꦤ꧀ <i>belijder.</i>
إِيمَانٌ — geloof.	ꦲꦶꦩꦲꦶꦤ꧀ <i>ñimanake</i> (R. P. 158, 13); <i>tanpa iman</i> (R. P. 57, 7); <i>amawi iman</i> (82, 5; 91, 20).	ꦲꦶꦩꦲꦶꦤ꧀ <i>nimankön.</i>
إِنْ شَاءَ اللَّهُ أَنْ — indien Alláh wil.	ꦲꦶꦤ꧀ ꦲꦶꦤ꧀ ꦲꦶꦤ꧀ (R. P. 56). — R. — Vr.) Bab. 494 2—3 v. o. <i>ansa-allah</i> (een drukfout).	ꦲꦶꦤ꧀ ꦲꦶꦤ꧀ ꦲꦶꦤ꧀

ARABISCH.	JAVAANSCH.	SUNDANEESCH.
<p>أَنَا لِلَّهِ وَأَنَا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ — Waarlijk wij zijn Godes en wij kee- ren tot hem terug. (Korân, 2, 151).</p> <p>أَنْجِيلٌ — Evangelie.</p> <p>أَنْى IV inf. أَيْنَاء — uit- stellen.</p> <p>أَهْلٌ — volk.</p>	<p>anang agatun aning nanging (R. P. 92, 18).</p> <p>anang nung of anang nung (R. P. 159, 10).</p> <p>anang anang inah (K. T. 34, 5. Jav. leesb. 2^e dr. p. 205, 20). <i>ninahi</i> (J. leesb. p. 205, 21).</p> <p>ahli waris (K. T. 2, 11; 3, 1); <i>para</i> <i>ahli</i> (v. d. Br. J. Br. I, 2 p. 9 r. 8 v. o. K. T. 11); <i>ahli kitab tapsir</i> (R. P. 25); <i>ahli tapsir</i> (R. P. 35, 5).</p> <p>anang nung anang nung anang nung anang nung anang nung anang nung anang nung anang nung (R. P. 138, 14).</p>	<p>ahli menta, ahli dagañ, ahli palak, ahli kuram, ahli maliñ enz.</p>
<p>اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا اَلِ وَمَوْلَانَا مُحَمَّدٍ وَعَلٰى اٰلِ مُحَمَّدٍ — o Al-</p> <p>lâh, bid over onzen Heer Muḥammad en over Muḥam- mad's geslacht.</p>	<p>awal lan akir (R. P. 159, 14) <i>rabiñulawal</i>.</p> <p>ahat marañ bojomu — zucht over uwe vrouw, (die nu niet meer bij u is).</p>	<p>ti awalna, awal ahir, ti awal nēpi ka ahir.</p>
<p>أَوَّلٌ — eerste.</p>	<p>ahat marañ bojomu — zucht over uwe vrouw, (die nu niet meer bij u is).</p>	<p>ti awalna, awal ahir, ti awal nēpi ka ahir.</p>
<p>أَوْء — zucht over iets dat men ontbeert.</p>	<p>ahat marañ bojomu — zucht over uwe vrouw, (die nu niet meer bij u is).</p>	<p>ti awalna, awal ahir, ti awal nēpi ka ahir.</p>
<p>آيَةٌ — korânvers.</p>	<p>openbaring door</p>	<p>ñayatkon.</p>

ARABISCH.	JAVAANSCH.	SUNDANEESCH.
	ingeving (R. in W. P. p. 418. R. P. 55, 18). ḡaḡa ḡaḡa (R. P. 109) wonder (R. P. 109, 15).	
بَاشَا — Pacha.	ḡaḡa	
بَدَن — lichaam.	ḡaḡa nikmätte badanmu (R. P. 108, 11); <i>badan kawula</i> als nederige uitdrukking voor de 1 ^e pers. (R. P. 45, 14; W. P. 49, 20); <i>badan alus</i> , Opp. <i>jisim waḡag</i> (R. P. 151, 5).	ḡaḡa
بَرَكَتُهُ — zegen.	ḡaḡa ḡaḡa ḡaḡa (R. P. 113, 9), <i>nuwun sawab barkat supañat dalēm</i> (R. P. 119), <i>bērkat</i> — eten, dat mee naar huis genomen wordt (E. R. II, 190).	ḡaḡa ḡaḡa ḡaḡa mërëkat, kabër-katan.
بَعْدَ — na.	ḡaḡa in <i>bakda mulud</i> ¹⁾ de vierde maand, ²⁾ het mulud-feest (cf. Jav. lb. p. 268).	ḡaḡa <i>sabada.</i>
بَغْل — muilezel.	ḡaḡa ḡaḡa ḡaḡa (R. P. 22, 25; 143, 25) = بَغْل دَابَّةً.	ḡaḡa ḡaḡa ḡaḡa
بَالِغ — meerderjarig.	ḡaḡa ḡaḡa ḡaḡa <i>akil baleg</i> (R. P. 148, 21 verklaard als: <i>lare inkañ sampun mēdal ka-manipun</i>).	ḡaḡa ḡaḡa ḡaḡa <i>ahil baleg of ahir baleg.</i>
بَلَاء — "trouble, affliction." L.	ḡaḡa ḡaḡa ḡaḡa ḡaḡa ḡaḡa (R. P. 124, 1. 5; 11, 19; 28).	ḡaḡa ḡaḡa ḡaḡa <i>ḡaḡaḡaḡa, diba-laiyön.</i>
بَاب — deur, poort, hoofdstuk.	ḡaḡa ḡaḡa ḡaḡa ḡaḡa ḡaḡa b.v. <i>bab amēmējahi</i> (K. T. 2, 6), <i>bab raja tatu</i> (K. T. 12, 8).	ḡaḡa

ARABISCH.	JAVAANSCH.	SUNDANEESCH.
جلو V inf. تَجَلَّى »se manifester.” D.	asṇ as ṇiḡ b.v. <i>ratu iku taja-line kañ mahaguñ</i> (R. P. 96, 25; 97, 1; 74, 17).	
جمع جُمُعَة — plur. جُمُعَات. Vrijdagsdienst; Vrijdag; week.	asṇ as ṇiḡ gew. asṇ as ṇiḡ (R. P. 112, 15; 161, 17); asṇ as ṇiḡ (v. d. Broek, Br. 1, 2 p. 21, 14).	asṇ as ṇiḡ Vrijdag; week; <i>jujumañhan</i> , zie O. S.
جنّ جنّ — geest.	asṇ as ṇiḡ asṇ as ṇiḡ (R. P. 5, 20). asṇ as ṇiḡ (W. P. 35, 21; 46).	asṇ as ṇiḡ <i>jin islam</i> , — <i>kafir</i> , — <i>iprit</i> .
مَجْنُون — krankzinnig.	asṇ as ṇiḡ b.v. <i>tiyañ majè-nun</i> (K. T. 10, 1).	
جنس جنس — (genus), soort, natie D.	asṇ as ṇiḡ b.v. <i>jinissipun</i> (K. T. 44, 24) <i>anuñgil jinis</i> (K. T. 18, 19; 21, 2).	asṇ as ṇiḡ <i>sajinis</i> — van dezelfde soort; <i>jènisna</i> — de verlangde in quæstie.
جَنَسِيّ »sexual” D.		
جوب X inf. اسْتَجَابَة — verhooring.	asṇ as ṇiḡ ¹⁾ (R. P. 107, 12).	
مُسْتَجَاب — verhoord, aangenomen.	asṇ as ṇiḡ of asṇ as ṇiḡ (R. P. 123, 3).	
حُجّة حُجّة — vertoog, argument.	ḡ as ṇiḡ as ṇiḡ (W. P. p. 147) en ḡ as ṇiḡ as ṇiḡ en ḡ as ṇiḡ as ṇiḡ (W. P. 72, 22; 78, 14); <i>ñojahi</i> (W. P. 72, 10) — onderrichten.	ḡ as ṇiḡ en as ṇiḡ as ṇiḡ <i>ñahujan</i> — antwoorden, iets aan de hand doen.
حُرْمَة حُرْمَة — eerbiedsbetooning.	asṇ as ṇiḡ b.v. <i>botèn wontèn ñimpañ utawi botèn hurmat</i> (R. P. 35, 8). Ook ḡ as ṇiḡ as ṇiḡ of asṇ as ṇiḡ b.v. <i>akeh kurmate maraṇ manuñsa</i> (R. P. 35).	asṇ as ṇiḡ of asṇ as ṇiḡ <i>ñahurmat</i> , <i>ñahormat</i> of <i>ñormat</i> ; <i>pañhormat</i> , <i>pahormatan</i> .

ARABISCH.	JAVAANSCH.	SUNDANEESCH.
حَسَدٌ »envious." L.	anagag, kwaad toewenschen.	anagag (O. van أسود ^{٥٥} !).
مَحْفُوظٌ — welbewaard.	mañ-mañ b.v. kaēnas mēñ-gah lokil makpullipun (R. P. 35, 24; 161, 12). Ook mañ-mañ	mañ-mañ
حَقٌّ — waarheid; de 2 ^e , juist de 3 ^e trap van ontwikkeling der Şūfi's. (D).	anηanηan en anñanηan en anñanηan (R. P. 158, 10). حَكِيْقَةٌ bij Vr. is een drukfout.	anηanηan hakekatna.
حُكْمٌ — recht, rechtspraak, gerecht, bepaling der goddelijke wet.	anηanηan b.v. nuwun hukum pējah (K. T. 11, 4); anēda hukum (K. T. 2, 11); anē-pēñ hukum K. T. 15, 13; 31); gawe hukum (R. P. 41, 1); punapa hukume (R. P. 128); anηukum pējah (K. T. 10, 9); hukuman kētok (K. T. 12, 13); hukuman takjir (K. T. 4, 25); hukuman dēñda (K. T. 9, 6); anēmu hukuman (W. P. 108); kahukuman (K. T. 32, 2; 33).	anηanηan hukuman, nahukum, nahukumon, pahukuman, mihukum.
حُكْمَةٌ — (rechterlijke) macht, heerschappij, beoordeeling, vonnis, taxatie (cf. Tanbih, gloss.).	anηanηan en anñanηan (K. T. 15, 5; 19, 7; 20, 24). Ook: taxatie.	
حَمْلٌ — voeren, vracht.	anηanηan humbal bēburuh, jaran humbal.	
حَوْلٌ VIII inf. اِحْتِيَالٌ »chercher le moyen	anñanηan, anñanηan, anñanηan (A. S. 21, 3; 67, 3); nik-	anñanηan en anñanηan (O. S.) — zoeken te verkrijgen

ARABISCH.	JAVAANSCH.	SUNDANEESCH.
risquable." Boc- thor. خَوَاطِر plur. van خَاطِر — ge- dachte.	ongerust, tobberig over iets; <i>katir-mutawatir, mu- tawatiri.</i>	
خلص iv inf. اخْلَاص — zuiver, oprecht zijn.	aniklas (b.v. sampun iklas (W. P. 40, 426) — hij tobt er niet meer over.	niklaskön gew. aniklas <i>niklaskön diri of — umur. niklaskön maneh.</i>
مَخْلُوق خلق — gescha- pen.	aniklas (R. P. 75, 15) of aniklas aniklas	aniklas en aniklas (het laatste minachtend).
خَمِيس خمس — Donder- dag.	aniklas (R. P. 111, 9), <i>tiyañ ñemis</i> (R. P. 73, 11).	aniklas <i>powe kėmis.</i> Zie ook bij ثنى.
دَابَّة دَب — dier.	aniklas en aniklas en aniklas aniklas b.v. <i>dabbatul arli</i> = دَابَّة الارض (M. Z. 27, 40).	
دَرَس درس — lezen van den Kōrān.	aniklas of aniklas lezing, studie door lezen.	
تَدْرَس تدرس — den Kō- rān samen lezen.		aniklas <i>koran lezen met zijn velen. (— O).</i>
دَعَا دُعَاة plur. van دَعَا — beden, wen- schen.	aniklas en aniklas en aniklas het hoofd van een Javaanschen brief.	
دَعْوَى — aanklacht.	aniklas pretensie.	aniklas een aktie instellen.
دُعَاء — bede.	aniklas aniklas aniklas <i>botèn pědot panduñanipun</i> (R. P. 25, 13); <i>pandoña wilu- jèn</i> (72, 7).	aniklas aniklas aniklas of aniklas gebed, aanroeping, <i>ña- dowa, ñadowakön, ña- dowa-dowakön.</i>
دَائِرَة دَو — omtrek.	aniklas idem.	

ARABISCH.	JAVAANSCH.	SUNDANEESCH.
len, welbehagen.	<i>in Allah, ĕmpun anlilani sapañuwun dika</i> (R. P. 25, 24).	ꦲꦤ꧀ꦭꦶꦭꦤꦶ, of ꦱꦥꦤꦸꦮꦸꦤ꧀, of ꦢꦶꦏꦤꦺ (in de dorpen), <i>sukalilah</i> .
رَغْب — gretig zijn. (Inf. i).	ꦫꦒꦼꦨꦺ, begeerte (R. P. 21, 9); lust, trek.	
مُرْتَب — »inné.» (Dozy, Suppl.).	ꦩꦸꦂꦠꦁ (Bijdragen d. 27, 607 afgeleid van مَرْقَب).	
روح — geest.	ꦲꦫꦸꦗ (R. P. 36, 9. M. Z. 9, 166).	ꦲꦫꦸꦗ geest.
رُوحَانِي — geeste- lijk.	ꦲꦫꦸꦗꦤꦶꦪ (Vr. s. v. roh. i).	
أرواح — geesten, plur. v. روح.	ꦲꦫꦸꦗꦺ, en ꦲꦫꦸꦗꦺ, de 8 ^e maand S'a'bân.	ꦲꦫꦸꦗꦺ, of ꦲꦫꦸꦗꦺ, ook ꦱꦱꦁꦚꦴꦤ꧀
تَرَاوِج — gebeden in de nachten der vastenmaand.	ꦠꦫꦮꦶꦗ en ꦠꦫꦮꦶꦗꦺ, idem. <i>Trawehan</i> — met elkander die bidstonden houden.	ꦠꦫꦮꦶꦗꦺ, bidden in de vastenmaand, met zijn velen en zoo luidruchtig mogelijk.
رَاحَةٌ — rust.	ꦫꦁꦃꦺꦴ (J. S. niet rahhat).	
تَسْمِيحٌ — roze- krans.	ꦠꦱꦩꦶꦕꦺ (Vr. — rozekrans).	ꦠꦱꦩꦶꦕꦺ, rozekrans.
سُبْحَانَ اللَّهِ وَتَعَالَى — Lof zij God en Hij is de hoogste.	ꦱꦸꦧꦁꦤꦺ ꦭꦻꦝꦺ ꦠꦺꦴꦭꦺꦴ Gunning p. 78. (— Vr.).	ꦱꦸꦧꦁꦤꦺ ꦭꦻꦝꦺ ꦠꦺꦴꦭꦺꦴ, of ꦱꦸꦧꦁꦤꦺ ꦬꦺꦴꦭꦺꦴ (O. S.).
سَجْد ساجد — het met 7 lichaamsdeelen den grond aan- raken.	ꦱꦁꦢꦺꦴ (R. P. 25, 3), aanbieden, voor God zich nederbuigen.	ꦱꦁꦢꦺꦴ, aanbiddend zich neerbuigen voor God door te knielen.
مَسْجِد — moskee.	ꦩꦱꦶꦢꦺꦴ, ꦩꦱꦶꦢꦺꦴꦤ꧀	ꦩꦱꦶꦢꦺꦴ, of ꦩꦱꦶꦢꦺꦴꦤ꧀
سَجَادَة — bidmatje.	ꦱꦁꦢꦺꦴ (M. Z. 26, 109).	

ARABISCH.	JAVAANSCH.	SUNDANEESCH.
سَجْعَ prose rimée", tongval.	ساكساكسا, eigen manier, mode dialect, tongval, lichaams-houding, bijzondere variatie. (— Vr. — JS.).	ساكساكسا = ساكسا, (— O.)
سَلَك — het bewan- delen (der طَبِيقَة). cf. Snouck Hurgr. in Bijdr. Feestn. 1883 p. 78, n. 1.	ساكساكسا, benaming van boe- ken, die eene verzameling van diepzinnige vergelij- kingen bevatten. (— Vr.).	
سَمَن — boter.		ساكساكسا (O. alleen Ar.).
سَيِّد — heer, af- stammeling van Moḥammad.	ساكساكسا, b.v. sayid Imram (R. P. 5, 14; 6, 8).	ساكساكسا, heer, meester.
شَاهِ (Perz.) — Heer des Geloofs.	ساكساكسا of ساكساكسا, (سَيِّدِ اَلدِّين).	
شَرْح — commen- taar.	ساكسا (T. N. I. 1870, II, 176).	ساكسا = ساكسا (uitleg- ging) — O.
شَرْط — vereischte voorwaarde.	ساكساكسا (Gunning, Diss. p. 75 sub pag. 16 a reg. 5).	ساكساكسا, beding, conditie, voorwaarde.
شَرَكَة — maatschap.	ساكساكسا, vennootschap.	
شَرِيكَة — de aandeel- hebbende vrouw.	ساكساكساكسا (Eindrésumé Java I p. 37). — Vr.	ساكساكساكسا, gelijk op deelen van den boedel.
شَكَّ — twijfel.	ساكسا, en ساكساكسا (cf. Sa- mark. pag. 4, pag. 10, r. 8).	
شُكْر en شُكْر — dankbetuiging.	ساكساكسا, b.v. doña sokur in Allah (R. P. 9, 13). ساكساكسا	ساكساكسا, dankzegging.
شَهْدَة — gebeds- formule, die eindigt	ساكساكسا (Bijdragen 4 ^e volgr. 6, p. 272). Dit is niet het-	

ARABISCH.	JAVAANSCH.	SUNDANEESCH.
met de woorden der geloofsbelijdenis.	zelfde als <i>an z ag ag</i> dat het Arab. <i>تَهَجَّد</i> is.	
شَهِيد — getuige.	<i>an ag ag</i> bloedgetuige.	<i>an ag ag</i> <i>naïd, panaid.</i>
شَهَادَة — geloofsbelijdenis.	<i>an an ag ag</i> en <i>an ag ag</i> getuigenis, belijdenis.	<i>an an ag ag</i> <i>kalimah sahadat = كَلِمَة شَهَادَة</i> (— 0.)
شَهْوَة — verlangen, begeerte; »envie, passion.” (D. S.).	<i>an z ag ag</i> en <i>an ag ag</i> (Gunning p. 7, r. 10—11); wellust.	<i>an z ag ag</i> = <i>an an ag ag</i> verlangen naar eene vrouw. Op Soemëdang = <i>ag ag</i> .
شَيْخ — heer.	<i>an z</i> Arabische meester.	<i>an z</i> titel der Arabieren
مَشَايِخ plur. daarvan.	<i>an an ag ag</i> (Gunning p. 76).	
صَاحِبَة — vriendschap en plur. van صاحب.	<i>an an ag ag</i> ook <i>an ag ag</i> (Gunning p. 7, r. 12). — Vr.	<i>an an ag ag</i> vriend, de vrienden (van den profeet).
صَاحِبَة — vriendschap.	<i>an an ag ag</i> vriend.	<i>an an ag ag</i> idem, <i>nobat.</i>
صَفَى — de uitverkorene.	<i>an an</i> b.v. <i>Nabi mustapa</i> (R.P. 36, 3). — Moḥammad.	
صُلْح — dading, transactie.	<i>an ag ag</i> ²⁾ schikking met wederzijdsch goedvinden.	
صَالِح — braaf.	<i>an an z</i> (Gunning p. 76).	<i>an an z</i> ²⁾ zachtmoedig.
مَصْلَحَة — iets goeds »affaire, négociation.”	<i>an an</i> nuttigheid om een heilzame reden.	
اِصْطِلَاح — conventioneel gebruik.	<i>an an z</i> verkeerdheid, leelijke manieren. (J. S.).	

[illegible]

ARABISCH.	JAVAANSCH.	SUNDANEESCH.
عَقِيْقَةٌ — offer voor een kind.	ḡamamꝰ (R. leidt 't ten on- rechte af van حَقَّق).	amꝰ (Ook O. heeft de on- juiste afleiding van حَقَّق).
عَاقِلٌ — verstandig.	amꝰmꝰ en amꝰnꝰ	amꝰmꝰ en amꝰnꝰ
عَقْلٌ — verstand.	amꝰmꝰmꝰ (K. T. 8, 5 v. o.; 10, 2. R. P. 76, 10: <i>tiyan ewah akallipun</i>). Ook »middel" (K. T, 6, 2).	amꝰmꝰmꝰ vernuft, middel, list, vond, kunstgreep, vinding, <i>nakal</i> — beet- nemen, <i>nakalan</i> ; <i>piakalön</i> .
عَلَيْكَ السَّلَام en عَلَيْكُمْ السَّلَام — het heil over u (lieden).		amꝰamꝰamꝰamꝰ en amꝰamꝰ amꝰamꝰamꝰamꝰ vrede zij u, vrede zij ulieden.
تَعَالَى. — Hij is (door zich zelf) de Hoogste.	amꝰamꝰ in amꝰamꝰamꝰamꝰ ook amꝰamꝰ (Gunning p. na, 9).	
عَمٌّ — algemeen.	amꝰamꝰ (Vr. van عَمَم).	amꝰamꝰ algemeen gebrui- kelijk.
عَنْبَرٌ — amber.	amꝰamꝰ of amꝰamꝰ (— Vr.).	amꝰamꝰ, amber. (— O.).
غُرَابٌ »galère" (D).	amꝰamꝰ (— Vr.) W.P. 223.	
غَزَاةٌ — expeditio bellica (razzia).	amꝰamꝰ (Gunning p. 77). — Vr.	
غَضَبٌ — usurpa- tie, dwang.		amꝰamꝰ zich ongeoor- loofde vrijheden permit- teeren. (— O.).
غَافِلٌ »negligens."	amꝰamꝰ (Gunning p. 78).	
غَفْلَةٌ »unmindful- ness, forgetful- ness." (Lane).		amꝰamꝰ onnut, nutteloos. (— O.).
غَالِبٌ — gewoon- lijk.		amꝰamꝰamꝰ gemiddeld. (— O.).

ARABISCH.	JAVAANSCH.	SUNDANEESCH.
فَالٌّ voorteeken, inz. een goed.	ânanj, voordeel, winst. (— Vr.).	anaj, ²⁾ goed voorteeken.
فَرَضٌ — noodig, noodzakelijk.	anaj en ajaj, ook wel pardu (Gunning p. mēj).	anaj, of anaj, plichtmatig, groot belang, verplicht.
فَرَائِص — erfportien.	anaj, anaj, en anaj anaj	anaj, op Soemëdang z. v. a. anaj, (overleg- gen).
تَفْسِيرٌ — verkla- ring.	anaj, of anaj, b.v. ahli kitab tapsir (R. P. 25).	
فَصْلٌ — hoofdstuk, artikel.	anaj v. d. Br. J. Br. I, 2, p. 125. (Vr. van فصل).	anaj, aanleiding, zaak, tina pasal — ter zake van.
فُنْدُقٌ — logement.	anaj, (— Vr.).	anaj, ¹⁾ logies. (—O.).
تَقَابُصٌ — het in ontvangst nemen.	anaj, (K. T. 157, 5-7). R. van تَقَبُّلٌ.	
قُرْآنٌ — Korân.	anaj en anaj, (K. T. 2, 4) en anaj, (Bijdr. xxvi, p. 248).	anaj de Koran.
مِقْرَاءٌ »compagnie de personnes as- sises par terre en 2 rangs, l'un vis- à-vis de l'autre, et lisant à la fois certains chapitres du Coran.» (D.S.).		anaj = anaj (تَكْرُسُ — O.). = Koran lezen met zijn velen, t. w. een leest hardop, terwijl de anderen, die ook een Ko- ran voor zich hebben, hem volgen, controleeren en zoo noodig verbeteren. (O.).
قَرَطَاسٌ — papier (van χαρτης).	anaj en anaj, b.v. niki lo kartas (R. P. 26).	anaj papier, (door O. ten onrechte afgeleid van कर्तاس).
قَمِيصٌ — het lange, witte priesterhemd.		anaj of anaj (—O.) het lange, witte hemd, dat hadji's dragen.

ARABISCH.	JAVAANSCH.	SUNDANEESCH.
كَتَمَ - verbergen.		ḥimputḥ = ṇumputkōn. (— O.).
كَثِيرًا — veel (Acc.) جَزَاكَ اللَّهُ خَيْرًا كَثِيرًا.		in as as an ḥimputḥan ḥimputḥan God schen- ke u in vergelding alles goeds. (— O.).
كَذَبَ — leugen- achtigheid.	ḥimputḥ leugen, leugen- achtig. (J. S.).	ḥimputḥ = ḥimputḥan (liegen). O. geeft slechts op, dat 't Ar. is.
كُرْسَى — troon, stoel, zetel.	ḥimputḥ (ḥimputḥ, ḥimputḥ) b.v. ḥimputḥ sakin kursi (R. P. 27); kursen — op stoelen.	ḥimputḥ stoel, zetel, korsi goyaṇ — schommelstoel, korsi malēs luiierstoel.
كَرَّاسٌ en كُرَّاسٌ — een katern.	ḥimputḥ boekdeel, inge- naaid katern papier.	ḥimputḥ katern (gewoon- lijk 6 vellen postpapier).
كَسَرَ — gebroken zijn. (Inf. VII).		ḥimputḥ. (— O.), ṇaṇkisar — deelen.
كُفُوٌ — gelijkheid.	ḥimputḥ dubbel (?) (— Vr.).	
كَفَنَ — doodskleed.	ḥimputḥ (Vr. s. kapa, K. W.!).	
كَهَنَ — inf. van كَاهِنٌ wichelaar, priester zijn.		ḥimputḥ (— O.). tooverij, in ṇelmu kuhanah.
كُنَ قَائِمُونَ in كُنْ (Koran 2, 111; 3, 42, 43, 52 enz.).	ḥimputḥ ook kunwa- nikun (Med. Zend. dl. 23, p. 341).	
تَلَحَّفَ — zich be- dekken. (Inf. v).	ḥimputḥ bedeksel, be- kleedsel. (— J. S. — Vr.).	ḥimputḥ het bekleedsel v. het bamboeriet. (— O.).
الْعُلُمِ in لَدُنِي الْعُلُمِ les con- naissances qu'on	ḥimputḥ, of ḥimputḥ, voor- spelling (Bab. Tan. Jawi p. 176). R. leidt het ten	

ARABISCH.	JAVAANSCH.	SUNDANEESCH.
reçoit par la fa- veurspontanée de Dieu." (D. S).	onrechte af van het Arab. عِلْمُ الدُّنْيَا	
— غَيْرُ لَازِمٍ in لَازِمٍ niet verbindend (van een contract).	naen en naen zonder kwaad van iets afkomen, geen straf er op bekomen. (Vr. heeft Ar.?).	
— تَلْعِينٍ لقن dooden- gebed.	ten on- rechte van تَلْعِينٍ (J. S. ten on- rechte van تَلْعِينٍ).	of of (O. S.) onderrichting der dooden.
— لَيْقٍ لَيْقٍ à propos, con- venable." (D. S.).	denkelijk, waar- schijnlijk. (— Vr.).	= voeg- zaam, gepast, naar be- hooren.
— مَاوَرْدٍ مَاوَرْدٍ rozewater.	roos. (— Vr.).	
— مَزْجٍ مَزْجٍ irritavit unum contra al- terum. (Inf. 1).	aanporren (R. leidt het af van مَجْوسِي — een Magiër!)	
— مُلْكٍ مُلْكٍ — koninkrijk. — مُلْكٍ مِصْرَ (Kor. 43, 5).	b.v. Sañ Mahamisra- mulku (R. P. 23).	
— مَلِكٍ — bezitting.	onverdeeld.	
— مِلْكٍ — eigendom.	¹) (— Vr.).	rechtmatig eigen- dom.
— مَوْتٍ مَوْتٍ — dood.	de dood.	= (dood).
— مَيِّتٍ — lijk.	b.v. mayit lajèn dipun pëndem (R.P. 38,10).	liik, een doode.
— مَلٍ مَلٍ — roerend goed.	en en en (v. d. Berg, Moh. geestelijkheid op Java, p. 38 en noot).	

ARABISCH.	JAVAANSCH.	SUNDANEESCH.
أنبياء نبي — profeten (Nom. plur.).	ꦲꦤꦧꦶꦪꦤ꧀ en ꦲꦤꦧꦶꦪꦤ꧀ (Gun- ning p. 24).	
نبي — profeet.	ꦤꦧꦶꦪꦤ꧀ b.v. <i>ratu niras nabi</i> (R. P. 44, 21; 55, 5; 47, 7; 82, 19), <i>panutup ipun para</i> <i>nabi</i> (R. P. 36), <i>nabi linu-</i> <i>wih</i> (R. P. 47, 7).	ꦤꦧꦶꦪꦤ꧀ profeet.
نسبة نسب — proportie, betrekking.	ꦤꦶꦱꦺꦴꦥꦤ꧀ verhouding (Kit. Tuhp. p. 187, 6), — Vr.	
نسيب — minne- dicht.		ꦤꦶꦱꦺꦴꦥꦤ꧀ God verheerlijken en lofprijzen. (— O. S.).
نشوز نشر — weer- spannigheid eener vrouw tegen haar echtgenoot.	ꦤꦶꦱꦺꦴꦥꦤ꧀ idem. (Vr. leidt 't af van نشر. Dit is een drukfout, zie de 1 ^e ed. van Ger.).	
نص نص — vastgestelde tekst.	ꦤꦶꦱꦺꦴꦥꦤ꧀ of ꦤꦶꦱꦺꦴꦥꦤ꧀ b.v. <i>in kitab</i> <i>ipun sampun kaenas</i> (R. P. 25, 14; 35, 23; 36, 3). — Vr.	
نظر نظر — overweging.	ꦤꦶꦱꦺꦴꦥꦤ꧀ beschouwing, b.v. <i>ka-</i> <i>duwun in nalar ipun</i> (R.P. 29, 11).	
نَظَر en تَظَوَّر — wien men naar de oogen kijkt.	ꦤꦶꦱꦺꦴꦥꦤ꧀ van geachte, aan- zienlijke afkomst (met Perz. uitgang).	
نفقة نفق — levens- onderhoud, op- brengst, winst.	ꦤꦶꦱꦺꦴꦥꦤ꧀ uitgaven voor levens- onderhoud, <i>nikas</i> , (R. van (فكاه).	ꦤꦶꦱꦺꦴꦥꦤ꧀ of ꦤꦶꦱꦺꦴꦥꦤ꧀ en ꦤꦶꦱꦺꦴꦥꦤ꧀ onderhoud, trouw- geld, huishoudgeld.
منافق — huiche- laar.	ꦤꦶꦱꦺꦴꦥꦤ꧀ (R. P. 22).	ꦤꦶꦱꦺꦴꦥꦤ꧀ huichelachtig.

ARABISCH.	JAVAANSCH.	SUNDANEESCH.
punt — نُقْطَ نقط.	(Veth, Java I, 500).	cabalistisch teeken. — O.).
huwelijk. نِكَاح نکح.	of b.v. kowe nuli dak niñkahake (R. P. 46, 47).	huwen, trouwen, di- tikah, nikahkön, di titah- kö̃n — in den echt ver- eenigd.
geblaas. هُبَّوب عِبِّ.	idem. (— Vr.).	
Hij (in den zin van Allah). هُو هو.	or (M. Z. IV, 235; XXIII, 333). — Vr.	
»formule magique.« حَيْكَل عِيَكْل.	Arab. = jimat (talisman). Vr.	
de leer تَوْْحِيد وحد.	(Gunning p. XIV). — Vr.	uitsluitend ge- richt zijn op iets (z. v. a. handël).
— eenheid. وَحْدَانِيَّةِ وَاِدْنِيَة.	or or eëinig.	
alleen وحَدَة وحده.	ongetrouwd blijven.	
stilstaan. وَقْف وقف.	(R. P. 9, 16).	vergifenis.
vermaking aan Allah. وَقْف وقف.	(v. d. Berg, Geeste- lijkheid op Java p. 37, 38).	gift, liefdadige stichting, fonds tot lief- dadig doel.
bevalling. وَلَادَة ولد.	(Winter in T. N. I. 1843, I p. 700). — Vr.	in adus wiladah, zich baden na de beval- ling.
geboorte-feest. مَوْلُود مولود.	naam van de 3 ^e maand.	naam van de 3 ^e maand van 't Mohamme- daansche jaar (<i>Rabiyul awal</i>).

ARABISCH.	JAVAANSCH.	SUNDANEESCH.
أَوْلِيَاءَ — heiligen, plur. van وَلِيٌّ.	santri oliya (M. Z. IV, 3, 237).	gezaghe of gezaghe of gezaghe, gezaligde, hei- lige, vriend van God.
وَلِيٌّ — vriend, voogd.	vertrouwde vriend; naastbestaande voogd, in- voerder van den Islâm.	voogd, curator, wiens toestemming tot een hu- weljk van een meisje of vrouw vereischt wordt.
وَلَايَةٌ — voogdij- schap, landvoog- dijschap.	bi (bij Vr. een druk- fout) idem.	mindere, on- dergeschikte, dienstbare. (— O.).
مَوْلَانَا — onze heer.	en	
يَا — o!	o! (toeroep o!)	o! als toeroep.
يَا هُوَ — O Hij! (Allah).	(R. eign. Jehova).	
يَمِين — eed.		een eed doen. (— O.).
يَمَنِي — Jemeni- tisch,	idem.	